

31999R0659

L 83/1

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

27.3.1999

UREDBA SVETA (ES) 659/1999
z dne 22. marca 1999
o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES

SVET EVROPSKE UNIJE JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 94 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

(1) ker naj se ta uredba, brez poseganja v posebna postopkovna pravila iz uredb za nekatere sektorje, uporablja za pomoč v vseh sektorjih; ker ima Komisija na podlagi člena 93 za uporabo členov 77 in 92 Pogodbe posebno pristojnost, da odloča o združljivosti državne pomoči s skupnim trgom pri pregledu veljavne pomoči, odločanju o novi ali spremenjeni pomoči in ukrepanju zaradi neizpolnjevanja njenih odločb ali zahteve po uradnem obvestilu;

(2) ker je Komisija skladno s sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti razvila in uveljavila dosledno prakso za uporabo člena 93 Pogodbe ter določila nekatere postopkovne predpise in načela v številnih obvestilih; ker je za zagotavljanje učinkovitih postopkov skladno s členom 93 primerno, da se ta praksa kodificira in okrepi z uredbo;

(3) ker bo postopkovna uredba o uporabi člena 93 Pogodbe povečala preglednost in pravno varnost;

(4) ker je za zagotavljanje pravne varnosti primerno, da se opredelijo okoliščine, v katerih se pomoč šteje kot veljavna pomoč; ker je dokončno oblikovanje in povečanje notranjega trga postopen proces, ki se izraža v trajnem razvoju politike državne pomoči; ker so zaradi tega razvoja nekateri ukrepi, ki ob izvedbi niso bili državna pomoč, medtem postali pomoč;

(5) ker je treba skladno s členom 93(3) Pogodbe vsak načrt za dodeljevanje nove pomoči prijaviti Komisiji in ga ni mogoče izvesti, preden ga Komisija ne odobri;

(6) ker morajo države članice skladno s členom 5 Pogodbe sodelovati s Komisijo in ji priskrbeti vse potrebne podatke, ki ji bodo omogočili opravljanje dolžnosti iz te uredbe;

(7) ker je treba obdobje, v katerem mora Komisija zaključiti predhodno preučitev prijavljene pomoči, določiti na dva meseca od prejema popolnega uradnega obvestila ali od datuma prejema primerno utemeljene izjave zadevne države članice, ki meni, da je uradna priglasitev popolna, ker dodatnih podatkov, ki jih je zahtevala Komisija, ni na voljo ali pa so bili že priskrbljeni; ker je zaradi pravne varnosti takšen pregled treba zaključiti z odločbo;

(8) ker je treba v vseh primerih, ko Komisija s predhodnim preučitvenim postopkom ne more ugotoviti, ali je pomoč združljiva s skupnim trgom, začeti formalni postopek preiskave, da bi lahko Komisija zbrala vse podatke, ki jih potrebuje za ocenjevanje združljivosti pomoči, in da se omogoči zainteresiranim strankam predložiti svoje pripombe; ker so pravice zainteresiranih strank lahko najboljše zaščitene v okviru formalnega postopka preiskave, določenega v členu 93(2) Pogodbe;

⁽¹⁾ UL C 116, 16. 4. 1998, str. 13.

⁽²⁾ Mnenje, podano 14. januarja 1999 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ UL C 284, 14. 9. 1998, str. 10.

- (9) ker mora Komisija potem, ko preuči vse pripombe, ki so jih predložile zainteresirane stranke, zaključiti preiskavo s končno odločbo takoj, ko odpravi dvome; ker je primerno, da ima država članica, če ta preiskava ni zaključena po osemnajstih mesecih od začetka postopka, možnost, da zahteva odločbo, ki jo mora Komisija sprejeti v dveh mesecih;
- (10) ker mora imeti Komisija, da bi zagotovila pravilno in učinkovito uporabo predpisov o državni pomoči, možnost, da razveljavi odločbo, ki je temeljila na napačnih podatkih;
- (11) ker mora Komisija, da bi zagotovila skladnost s členom 93 Pogodbe, predvsem pa z zahtevo po uradnem obvestilu in določbo o mirovanju iz člena 93(3), preučiti vse primere nezakonite pomoči; ker je treba zaradi preglednosti in pravne varnosti določiti postopke, ki jih je treba uporabljati; ker Komisije ne omejujejo roki, če država članica ne spoštuje zahteve po uradnem obvestilu ali določbe o mirovanju;
- (12) ker mora imeti Komisija v primeru nezakonite pomoči pravico, da pridobi vse potrebne podatke, ki ji omogočijo sprejetje odločbe, in kjer je to primerno, takojšnje vzpostavitev neizkrivljene konkurence; ker je torej primerno omogočiti Komisiji, da sprejme začasne ukrepe, naslovljene na zadevno državo članico; ker sočasni ukrepi lahko v obliki odredb o predložitvi podatkov, začasnem odlogu in vračilu; ker mora biti Komisiji v primeru neizpolnjevanja odredbe o predložitvi podatkov omogočeno, da odloči na podlagi razpoložljivih podatkov in v primeru nespoštovanja odredbe o začasnem odlogu ali vračilu zadevo predloži neposredno Sodišču Evropskih skupnosti skladno z drugim pododstavkom člena 93(2) Pogodbe;
- (13) ker je treba v primeru nezakonite pomoči, ki ni združljiva s skupnim trgom, ponovno vzpostaviti učinkovito konkurenco; ker je v ta namen potrebno, da se pomoč, vključno z obrestmi, vrne brez odlašanja; ker je primerno, da se vračilo izvede skladno s postopki nacionalnega prava; ker uporaba teh postopkov ne sme, s preprečevanjem takojšnje in učinkovite izvedbe odločbe Komisije, preprečiti ponovne vzpostavitev učinkovite konkurence; ker morajo države članice, da bi dosegle ta rezultat, sprejeti vse potrebne ukrepe, da zagotovijo učinkovitost odločb Komisije;
- (14) ker je zaradi pravne varnosti primerno, da se določi desetletni zastaralni rok za nezakonito pomoč, po katerega izteku ni več mogoče odrediti vračila;
- (15) ker zloraba pomoči lahko vpliva na delovanje notranjega trga, učinki pa so podobni učinkom nezakonite pomoči in jih je torej treba obravnavati po podobnih postopkih; ker je za razliko od nezakonite pomoči pomoč, ki bi lahko bila zlorabljena, tista pomoč, ki jo je predhodno odobrila Komisija; ker torej Komisija ne sme uporabljati odredbe o vračilu za zlorabljeno pomoč;
- (16) ker je primerno, da se določijo vse možnosti, ki jih imajo tretje stranke, da ščitijo svoje interese v postopkih državne pomoči;
- (17) ker mora skladno s členom 93(1) Pogodbe Komisija v sodelovanju z državami članicami nenehno pregledovati vse sisteme veljavne pomoči; ker je zaradi preglednosti in pravne varnosti primerno, da se navede obseg sodelovanja iz tega člena;
- (18) ker mora Komisija, da bi zagotovila združljivost veljavnih shem pomoči s skupnim trgom in skladno s členom 93(1) Pogodbe, predlagati ustrezne ukrepe, če veljavni sistem pomoči ni ali ni več združljiv s skupnim trgom, in začeti postopek, določen v členu 93(2) Pogodbe, če zadevna država članica zavrne izvajanje predlaganih ukrepov;
- (19) ker je, zato da bi se Komisiji omogočil učinkovit nadzor nad spoštovanjem odločb Komisije in da bi se olajšalo sodelovanje med Komisijo in državami članicami za stalen pregled vseh veljavnih shem v državah članicah skladno s členom 93(1) Pogodbe, treba uvesti splošno obveznost poročanja za vse veljavne sheme pomoči;
- (20) ker mora imeti Komisija, če resno dvomi, ali se njene odločbe spoštujejo, na voljo dodatne instrumente, ki ji bodo omogočali, da pridobi potrebne podatke, kar ji omogoči, da preveri, ali se njene odločbe učinkovito spoštujejo; ker je za ta namen kontrola na kraju samem primeren in uporaben instrument, predvsem v primerih, ko je možno, da je prišlo do zlorabe pomoči; ker mora biti Komisija zato pooblaščenca, da opravlja kontrole na samem kraju, in mora pridobiti sodelovanje pristojnih organov v državah članicah, kjer podjetje nasprotuje takšni kontroli;

- (21) ker je zaradi preglednosti in pravne varnosti primerno, da se javnosti omogoči dostop do podatkov o odločbah Komisije, hkrati pa se ohranja načelo, da se odločbe v primerih državne pomoči naslovijo na zadevno državo članico; ker je torej primerno, da se objavijo vse odločbe, ki bi lahko vplivale na interese zainteresiranih strank, v celoti ali v povzetku, ali da so izvodi takšnih odločb dani na razpolago zainteresiranim strankam, če takšne odločbe niso bile objavljene ali če niso bile objavljene v celoti; ker mora Komisija pri izdajanju javnih podatkov o svojih odločbah upoštevati predpise o poslovni skrivnosti skladno s členom 214 Pogodbe;
- (22) ker naj bi bila Komisija v tesni povezavi z državami članicami sposobna sprejeti izvedbene predpise, ki določajo podrobna pravila o postopkih iz te uredbe; ker je za zagotovitev sodelovanja med Komisijo in pristojnimi organi držav članic primerno, da se oblikuje svetovadni odbor o državni pomoči, s katerim se Komisija posvetuje, preden sprejme določbe na podlagi te uredbe,
- (iv) pomoč, za katero se šteje, da je veljavna na podlagi člena 15;
- (v) pomoč, za katero se šteje, da je veljavna, ker je mogoče ugotoviti, da takrat, ko se je začela izvajati, ni bila pomoč, pozneje pa je postala pomoč zaradi razvoja skupnega trga in je država članica ni spremenila. Če nekateri ukrepi postanejo pomoč zaradi liberalizacije dejavnosti s pravnimi predpisi Skupnosti, se takšni ukrepi ne štejejo kot veljavna pomoč po datumu, določenem za liberalizacijo;
- (c) „nova pomoč“ pomeni vsako pomoč, to je sheme pomoči ali individualno pomoč, ki ni veljavna pomoč, vključno s spremembami veljavne pomoči;
- (d) „shema pomoči“ pomeni vsak akt, na podlagi katerega je mogoče brez nadaljnjih izvedbenih ukrepov dodeliti individualno pomoč podjetjem, opredeljenem v aktu na splošen in abstrakten način, in kateri koli akt, na podlagi katerega je mogoče dodeliti pomoč, ki ni povezana z določenim projektom, enemu ali več podjetjem za nedoločen čas in/ali v nedoločenem znesku;

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNO

Člen 1

Opredelitve

V tej uredbi:

- (a) „pomoč“ pomeni vse ukrepe, ki izpolnjujejo merila, določena v členu 92(1) Pogodbe;
- (b) „veljavna pomoč“ pomeni:
- (i) brez poseganja v člena 144 in 172 Akta o pristopu Avstrije, Finske in Švedske vso pomoč, ki je obstajala pred začetkom veljavnosti Pogodbe v zadevnih državah članicah, to je sheme pomoči in individualno pomoč, ki se je začela izvajati pred začetkom veljavnosti Pogodbe in se še vedno uporablja;
- (ii) odobreno pomoč, to je sheme pomoči in individualno pomoč, ki sta jo odobrila Komisija ali Svet;
- (iii) pomoč, za katero se šteje, da je bila odobrena na podlagi člena 4(6) te uredbe ali pred to uredbo, vendar skladno s tem postopkom;

- (e) „individualna pomoč“ pomeni pomoč, ki ni dodeljena na podlagi sheme pomoči, in pomoč, ki jo je treba uradno prijaviti, dodeljeno na podlagi sheme pomoči;
- (f) „nezakonita pomoč“ pomeni novo pomoč, ki se izvaja v nasprotju s členom 93(3) Pogodbe;
- (g) „zloraba pomoči“ pomeni pomoč, ki jo upravičenec uporabi v nasprotju z odločbo, sprejeto na podlagi člena 4(3) ali člena 7(3) ali (4) te uredbe;
- (h) „zainteresirana stranka“ pomeni katero koli državo članico ali osebo, podjetje ali združenje podjetij, na katerih interese bi lahko dodelitev pomoči vplivala, predvsem upravičenca pomoči, konkurenčna podjetja in poklicna združenja.

POGLAVJE II

POSTOPEK V ZVEZI S PRIJAVLJENO POMOČJO

Člen 2

Uradna priglasitev nove pomoči

1. Razen če v uredbah, sprejetih na podlagi člena 94 Pogodbe ali z drugimi ustreznimi določbami Pogodbe, ni drugače določeno,

mora zadevna država članica vsak načrt za dodeljevanje nove pomoči pravočasno prijaviti Komisiji. Komisija to državo članico takoj obvesti o prejemu uradne prijave.

2. V uradni prijavi država članica predloži vse potrebne podatke, z namenom da Komisija lahko odloči na podlagi členov 4 in 7 (v nadaljnjem besedilu „popolna uradna priglasitev“).

Člen 3

Določba o mirovanju

Pomoč, ki jo je treba prijaviti na podlagi člena 2(1), se ne izvaja, preden Komisija sprejme ali se šteje, da je sprejela, odločbo o odobritvi takšne pomoči.

Člen 4

Predhodna preučitev uradne prijave in odločb Komisije

1. Komisija pregleda uradno priglasitev takoj, ko jo prejme. Brez poseganja v člen 8 Komisija sprejme odločbo skladno z odstavki 2, 3 ali 4.

2. Če Komisija po predhodni preučitvi ugotovi, da prijavljeni ukrep ni pomoč, to ugotovitev navede v odločbi.

3. Če Komisija po predhodni preučitvi ugotovi, da ni dvomov o združljivosti prijavljenega ukrepa s skupnim trgov, kolikor sodi na področje uporabe člena 92(1) Pogodbe, potem odloči, da je ukrep združljiv s skupnim trgov (v nadaljnjem besedilu „odločba o nenasprotovanju“). V odločbi se navede, katera izjema na podlagi Pogodbe je bila uporabljena.

4. Če Komisija po predhodni preučitvi ugotovi, da obstajajo dvomi o združljivosti prijavljenega ukrepa s skupnim trgov, potem se odloči za začetek postopka na podlagi člena 93(2) Pogodbe (v nadaljnjem besedilu „odločba o začetku formalnega postopka preiskave“).

5. Odločbe iz odstavkov 2, 3 in 4 se sprejmejo v dveh mesecih. Ta rok začne teči na dan po prejemu popolne uradne priglasitve. Uradna priglasitev se šteje za popolno, če v dveh mesecih od prejema ali od prejema zahtevanih dodatnih podatkov, Komisija ne zahteva nobenih dodatnih podatkov. Rok se lahko podaljša s soglasjem Komisije in zadevne države članice. Če je primerno, Komisija lahko določi krajše roke.

6. Če Komisija ni sprejela odločbe skladno z odstavki 2, 3 ali 4 v roku, določenem v odstavku 5, se šteje, da je Komisija pomoč odobrila. Zadevna država članica lahko izvaja te ukrepe potem, ko je o tem obvestila Komisijo, razen če Komisija ne odloči na podlagi tega člena v roku 15-ih delovnih dni po prejemu obvestila.

Člen 5

Zahteva po podatkih

1. Če Komisija meni, da so podatki, ki jih je predložila država članica v zvezi z ukrepom, prijavljenim na podlagi člena 2, nepopolni, zahteva vse potrebne dodatne podatke. Če država članica odgovori na zahtevo, Komisija obvesti državo članico o prejemu odgovora.

2. Če država članica zahtevanih podatkov ne predloži v roku, ki ga je določila Komisija, ali predloži nepopolne podatke, Komisija državi pošlje opomin in omogoči primeren dodatni rok, v katerem mora predložiti podatke.

3. Šteje se, da je uradna priglasitev preklicana, če država članica ne predloži zahtevanih podatkov v predpisanem roku, razen če je pred iztekom ta rok podaljšan s soglasjem Komisije in te države članice ali če ta država članica pošlje Komisiji ustrezno utemeljeno izjavo, s katero jo obvesti o svojem mnenju, da je uradna priglasitev popolna, ker zahtevani dodatni podatki niso na voljo ali so že bili predloženi. V tem primeru se rok iz člena 4(5) začne na dan po prejemu izjave. Če se šteje, da je uradna priglasitev preklicana, Komisija o tem obvesti državo članico.

Člen 6

Formalni postopek preiskave

1. Odločba o začetku formalnega postopka preiskave vsebuje povzetek bistvenih dejanskih in pravnih vprašanj, vključuje predhodno oceno Komisije o značaju pomoči predlaganega ukrepa in izpostavi dvome o njegovi združljivosti s skupnim trgov. Odločba od zadevne države članice in drugih zainteresiranih strank zahteva, da pošljejo pripombe v predpisanem roku, ki navadno ni daljši od enega meseca. V ustrezno upravičenih primerih lahko Komisija predpisano obdobje podaljša.

2. Prejete pripombe se pošljejo državi članici. Če zainteresirana stranka tako zahteva zaradi morebitne škode, je mogoče njeno identiteto tej državi članici prikriti. Država članica lahko na pripombe odgovori v predpisanem roku, ki navadno ni daljši od enega meseca. V ustrezno upravičenih primerih lahko Komisija predpisano obdobje podaljša.

Člen 7

Odločba Komisije o zaključku formalnega postopka preiskave

1. Brez poseganja v člen 8 se formalni postopek preiskave zaključi z odločbo, kot je določeno v odstavkih od 2 do 5 tega člena.

2. Če Komisija ugotovi, kjer je primerno po spremembi zadevne države članice, da prijavljeni ukrep ni pomoč, to ugotovitev navede v odločbi.

3. Če Komisija ugotovi, kjer je primerno po spremembi zadevne države članice, da so bili dvomi glede združljivosti prijavljenega ukrepa s skupnim trgov odpravljeni, potem sklene, da je pomoč združljiva s skupnim trgov (v nadaljnjem besedilu „pozitivna odločba“). V odločbi se navede, katera izjema na podlagi Pogodbe je bila uporabljena.

4. Komisija lahko pozitivni odločbi priloži pogoje, na podlagi katerih se pomoč lahko šteje kot združljiva s skupnim trgov, in lahko določi obveznosti, da zagotovi nadzor nad izpolnjevanjem odločbe (v nadaljnjem besedilu „pogojna odločba“).

5. Če Komisija ugotovi, da je prijavljena pomoč nezdružljiva s skupnim trgov, sklene, da se pomoč ne sme izvajati (v nadaljnjem besedilu „negativna odločba“).

6. Odločba, sprejeta na podlagi odstavkov 2, 3, 4 in 5, se sprejme takoj, ko so odpravljeni dvomi iz člena 4(4). Komisija se čim bolj trudi, da sprejme odločbo v roku 18 mesecev od začetka postopka. Ta rok je mogoče podaljšati v soglasju med Komisijo in zadevno državo članico.

7. Po izteku roka iz odstavka 6 in če tako zahteva zadevna država članica, Komisija v dveh mesecih sprejme odločbo na podlagi podatkov, ki jih ima na voljo. Če je primerno, kjer podatki, ki jih Komisija ima, ne zadostujejo za ugotovitev združljivosti, Komisija sprejme negativno odločbo.

Člen 8

Preklic uradne prijave

1. Država članica lahko pravočasno umakne uradno priglasitev v smislu člena 2, preden Komisija sprejme odločbo na podlagi člena 4 ali 7.

2. V primerih, ko je Komisija sprožila formalni postopek preiskave, Komisija postopek zaključi.

Člen 9

Razveljavitev odločbe

Komisija lahko razveljavi odločbo, ki jo je sprejela na podlagi člena 4(2) ali (3) ali člena 7(2), (3) in (4), potem ko je zadevni državi članici omogočila, da predloži svoje pripombe, če je odločba temeljila na napačnih podatkih, ki so bili pridobljeni med postopkom in so bili odločilen dejavnik pri sprejetju te odločbe. Preden Komisija prekliče odločbo in sprejme novo, sproži formalni postopek preiskave na podlagi člena 4(4). Členi 6, 7 in 10, člen 11(1) ter členi 13, 14 in 15 se uporabljajo smiselno.

POGLAVJE III

POSTOPEK V ZVEZI Z NEZAKONITO POMOČJO

Člen 10

Preučitev, zahteva po podatkih in odredba o predložitvi podatkov

1. Če ima Komisija podatke iz katerega koli vira o domnevni nezakoniti pomoči, te podatke brez odlašanja preveri.

2. Če je potrebno, zahteva podatke od zadevne države članice. Člen 2(2) ter člen 5(1) in (2) se uporabljata smiselno.

3. Če kljub opominu na podlagi člena 5(2) zadevna država članica ne predloži zahtevanih podatkov v roku, ki ga je predpisala Komisija, ali če predloži nepopolne podatke, Komisija z odločbo zahteva predložitve podatkov (v nadaljnjem besedilu „odredba o predložitvi podatkov“). V odločbi se navede, kateri podatki se zahtevajo, in predpiše primeren rok, v katerem morajo biti predloženi.

Člen 11

Odredba o začasnem odlogu ali začasnem vračilu pomoči

1. Komisija lahko, potem ko zadevni državi članici omogoči, da predloži svoje pripombe, sprejme odločbo, ki od države članice zahteva, da začasno odloži vso nezakonito pomoč, dokler Komisija ne odloči o združljivosti pomoči s skupnim trgom (v nadaljnjem besedilu „odredba o začasnem odlogu“).

2. Komisija lahko, potem ko zadevni državi članici omogoči, da predloži svoje pripombe, sprejme odločbo, ki od države članice zahteva, da se začasno vrne vsa nezakonita pomoč, dokler Komisija ne odloči o združljivosti pomoči s skupnim trgom (v nadaljnjem besedilu „odredba o vračilu“), če so izpolnjena naslednja merila:

— skladno z ustaljeno prakso ni dvoma o naravi pomoči zadevnega ukrepa

in

— je treba nujno ukrepati

in

— obstaja resna nevarnost znatne in nepopravljive škode konkurentu.

Vračilo se opravi skladno s postopkom, navedenim v členu 14(2) in (3). Potem ko je pomoč uspešno vrnjena, Komisija sprejme odločbo v roku, ki se uporablja za prijavljeno pomoč.

Komisija lahko pooblasti državo članico, da poveže vračilo pomoči z izplačilom pomoči za reševanje zadevnemu podjetju.

Določbe tega odstavka se uporabljajo le za nezakonito pomoč, ki se je izvajala po začetku veljavnosti te uredbe.

Člen 12

Neizpolnjevanje odločbe o odredbi

Če država članica ne izpolni odredbe o začasnem odlogu ali odredbe o vračilu, je Komisija upravičena, medtem ko opravlja vsebinski pregled zadeve na podlagi razpoložljivih podatkov, zadevo predložiti neposredno Sodišču Evropskih skupnosti in zaprositi za izjavo, da je neizpolnjevanje kršitev Pogodbe.

Člen 13

Odločba Komisije

1. Pregled morebitne nezakonite pomoči se zaključi z odločbo na podlagi člena 4(2), (3) ali (4). V primeru odločbe o začetku formalnega postopka preiskave se postopek zaključi z odločbo na podlagi člena 7. Če država članica ne izpolni odredbe o predložitvi podatkov, se ta odločba sprejme na podlagi razpoložljivih podatkov.

2. V primerih morebitne nezakonite pomoči in brez poseganja v člen 11(2) Komisije ne zavezuje rok, določen v členih 4(5), 7(6) in 7(7).

3. Člen 9 se uporablja smiselno.

Člen 14

Vračilo pomoči

1. Če se v primerih nezakonite pomoči sprejmejo negativne odločbe, Komisija odloči, da mora zadevna država članica sprejeti vse potrebne ukrepe, da upravičenec vrne pomoč (v nadaljnjem besedilu „odločba o vračilu“). Komisija ne zahteva vračila pomoči, če bi bilo to v nasprotju s splošnim načelom prava Skupnosti.

2. Pomoč, ki se vrne na podlagi odločbe o vračilu, vključuje obresti po primerni obrestni meri, ki jo določi Komisija. Obresti se plačajo od datuma, ko je bila nezakonita pomoč na razpologo upravičencu, do datuma vračila.

3. Brez poseganja v odločbo Sodišča Evropskih skupnosti na podlagi člena 185 Pogodbe se vračilo izvede nemudoma in skladno s postopki, določenimi v nacionalni zakonodaji zadevne države članice, če omogočajo takojšnjo in učinkovito izvajanje odločbe Komisije. V ta namen in v primeru postopka pred državnimi sodišči zadevne države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, ki so jim na voljo v teh pravnih sistemih, vključno z začasnimi ukrepi, brez poseganja v pravo Skupnosti.

Člen 15

Zastaranje

1. Pooblastila Komisije zahtevati vračilo pomoči imajo desetletni zastaralni rok.

2. Zastaralni rok začne teči na dan, ko je dodeljena nezakonita pomoč upravičencu kot individualna pomoč ali kot pomoč v okviru sheme pomoči. Kakršen koli ukrep glede nezakonite

pomoči, ki ga sprejme Komisija ali država članica na zahtevo Komisije, prekine zastaralni rok. Po vsaki prekinitvi začne rok teči znova. Zastaranje se zadrži tako dolgo, dokler je odločba Komisije v postopku pred Sodiščem Evropskih skupnosti.

3. Kakršna koli pomoč, pri kateri je zastaralni rok iztekel, se šteje kot veljavna pomoč.

POGLAVJE IV

POSTOPEK V ZVEZI Z ZLORABO POMOČI

Člen 16

Zloraba pomoči

Brez poseganja v člen 23 lahko Komisija v primerih zlorabe pomoči sproži formalni postopek preiskave na podlagi člena 4(4). Členi 6, 7, 9 in 10, člen 11(1) ter členi 12, 13, 14 in 15 se uporabljajo smiselno.

POGLAVJE V

POSTOPEK V ZVEZI Z VELJAVNIMI SISTEMI POMOČI

Člen 17

Sodelovanje na podlagi člena 93(1) Pogodbe

1. Komisija v sodelovanju z državo članico od zadevne države članice pridobi vse potrebne podatke za pregled veljavnih shem pomoči na podlagi člena 93(1) Pogodbe.

2. Če Komisija meni, da veljavna shema ni ali ni več združljiva s skupnim trgom, o svojem predhodnem stališču obvesti zadevno državo članico in ji omogoči, da predloži svoje pripombe v roku enega meseca. V ustrezno upravičenih primerih lahko Komisija to obdobje podaljša.

Člen 18

Predlog za primerne ukrepe

Če Komisija, glede na podatke, ki jih je država članica predložila na podlagi člena 17, ugotovi, da veljavna shema pomoči ni ali ni

več združljiva s skupnim trgom, izda priporočilo, v katerem zadevni državi članici predlaga primerne ukrepe. Priporočilo lahko predlaga predvsem:

(a) vsebinsko spremembo sheme pomoči,

ali

(b) uvedbo postopkovnih zahtev,

ali

(c) odpravo sheme pomoči.

Člen 19

Pravne posledice predloga za primerne ukrepe

1. Če zadevna država članica sprejme predlagane ukrepe in o tem obvesti Komisijo, Komisija to zabeleži in o tem obvesti državo članico. Državo članico to sprejetje zavezuje, da primerne ukrepe tudi izvaja.

2. Če država članica ne sprejme predlaganih ukrepov in Komisija potem, ko je upoštevala razloge zadevne države članice, še vedno meni, da so ukrepi potrebni, Komisija sproži postopek na podlagi člena 4(4). Členi 6, 7 in 9 se uporabljajo smiselno.

POGLAVJE VI

ZAINTERESIRANE STRANKE

Člen 20

Pravice zainteresiranih strank

1. Vsaka zainteresirana stranka lahko po odločbi Komisije o začetku formalnega postopka preiskave predloži pripombe na podlagi člena 6. Vsaka zainteresirana stranka, ki je takšne pripombe predložila, in vsak upravičenec individualne pomoči prejme izvod odločbe, ki jo sprejme Komisija na podlagi člena 7.

2. Vsaka zainteresirana stranka lahko obvesti Komisijo o domnevni nezakoniti pomoči in o domnevni zlorabi pomoči. Če Komisija meni, da na podlagi podatkov, ki jih ima, ni zadostnih razlogov, da bi zavzela stališče o zadevi, o tem obvesti zainteresirano stranko. Če Komisija sprejme odločbo o zadevi v zvezi z vsebino predloženih podatkov, pošlje izvod odločbe zainteresirani stranki.

3. Na zahtevo vsaka zainteresirana stranka dobi izvod katere koli odločbe na podlagi členov 4 in 7, člena 10(3) ter člena 11.

POGLAVJE VII

NADZOR

Člen 21

Letna poročila

1. Države članice Komisiji predložijo letna poročila o vseh veljavnih shemah pomoči, glede katerih jim niso bile naložene nobene posebne obveznosti glede poročanja v pogojni odločbi na podlagi člena 7(4).

2. Če kljub opominu zadevna država članica ne predloži letnega poročila, lahko Komisija glede na zadevno shemo pomoči ukrepa skladno s členom 18.

Člen 22

Nadzor na kraju samem

1. Če Komisija resno dvomi o izpolnjevanju odločb o nenasprotovanju, pozitivnih odločb ali pogojnih odločb za individualno pomoč, zadevna država članica, potem ko je imela možnost predložiti svoje pripombe, dovoli Komisiji nadzorne obiske na kraju samem.

2. Da bi uradniki, ki jih pooblasti Komisija, preverili skladnost z zadevnimi odločbami, smejo:

- (a) vstopiti v vse prostore in na zemljišče zadevnega podjetja;
- (b) zahtevati ustne obrazložitve na kraju samem;
- (c) pregledati knjige in druge poslovne zapise ter vzeti ali zahtevati izvode.

Komisiji lahko po potrebi pomagajo neodvisni strokovnjaki.

3. Komisija pravočasno pisno obvesti zadevno državo članico o nadzornem obisku na kraju samem ter o identiteti pooblaščenih uradnikov in strokovnjakov. Če ima država članica ustrezno upravičene ugovore glede izbire strokovnjakov, bodo strokovnjaki imenovani v soglasju z državo članico. Uradniki Komisije in strokovnjaki, pooblašчени za izvajanje nadzora na kraju samem, predložijo pisno dovoljenje, ki navaja predmet in namen obiska.

4. Uradniki, ki jih pooblasti država članica, na katere ozemlju poteka nadzorni obisk, so lahko navzoči med nadzornim obiskom.

5. Komisija državi članici pošlje izvod poročil, ki so bila sestavljena po nadzornem obisku.

6. Če podjetje nasprotuje nadzornemu obisku, ki ga je odredila odločba Komisije na podlagi tega člena, država članica poskrbi za potrebno pomoč pooblaščenim uradnikom in strokovnjakom, da lahko opravijo nadzorni obisk. V ta namen države članice po posvetu s Komisijo sprejmejo potrebne ukrepe v osemnajstih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe.

Člen 23

Neizpolnjevanje odločb in sodb

1. Če zadevna država članica ne izpolni pogojne ali negativne odločbe, zlasti v primerih, navedenih v členu 14, lahko Komisija zadevo predloži neposredno Sodišču Evropskih skupnosti skladno s členom 93(2) Pogodbe.

2. Če Komisija meni, da država članica ni izpolnila sodb Sodišča Evropskih skupnosti, lahko Komisija zadevo obravnava skladno s členom 171 Pogodbe.

POGLAVJE VIII

SKUPNE DOLOČBE

Člen 24

Poslovna skrivnost

Komisija in države članice, njihovi uradniki in drugi uslužbenci, vključno z neodvisnimi strokovnjaki, ki jih imenuje Komisija, ne bodo razkrivali podatkov, ki so jih pridobili z uporabo te uredbe in jih zajema obveznost poslovne skrivnosti.

Člen 25

Naslovnik odločb

Odločbe, sprejete na podlagi poglavij II, III, IV, V in VII, so naslovljene na zadevno državo članico. Komisija o njih nemudoma obvesti zadevno državo članico in ji omogoči, da Komisiji sporoči, katere podatke po njenem mnenju zajema poslovna skrivnost.

Člen 26

Objava odločb

1. Komisija objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti* povzetek odločb, sprejetih na podlagi člena 4(2) in (3) ter člena 18 v povezavi s členom 19(1). Povzetek navaja, da je izvod odločb mogoče dobiti v izvirnem jeziku ali jezikih.
2. Komisija objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti* odločbe, sprejete na podlagi člena 4(4), v izvirnem jeziku. V *Uradnem listu*, izdanem v jezikih, ki niso izvirni jezik, izvod v izvirnem jeziku spremlja sporočilni povzetek v jeziku Uradnega lista.
3. Komisija objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti* odločbe, sprejete na podlagi člena 7.
4. V primerih, ko se uporablja člen 4(6) ali člen 8(2), se v *Uradnem listu Evropskih skupnosti* objavi kratko obvestilo.
5. Svet lahko soglasno odloči, da objavi odločbe, sprejete na podlagi tretjega pododstavka člena 93(2) Pogodbe, v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člen 27

Izvedbene določbe

Komisija je skladno s postopkom iz člena 29 pooblaščen za sprejetje izvedbenih določb o obliki, vsebini in drugih podrobnostih uradne prigrisatve, obliki, vsebini in drugih podrobnostih letnih poročil, podrobnostih o rokih in izračunih rokov ter obrestnih mer, navedenih v členu 14(2).

Člen 28

Svetovalni odbor za državno pomoč

Ustanovi se Svetovalni odbor za državno pomoč (v nadaljnjem besedilu imenovan „odbor“). Sestavljajo ga predstavniki držav članic, predseduje pa mu predstavnik Komisije.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 22. marca 1999

Člen 29

Posvetovanje z odborom

1. Komisija se posvetuje z odborom, preden sprejme kakršno koli izvedbeno določbo na podlagi člena 27.
2. Posvetovanje z odborom poteka na sestanku, ki ga skliče Komisija. Osnutki in dokumenti, ki jih je treba preučiti, se priložijo uradnemu sklicu. Sestanek bo vsaj dva meseca po tem, ko je bil uradni sklic poslan. Ta čas se v nujnih primerih lahko skrajša.
3. Predstavniki Komisije predloži odboru osnutek ukrepov, ki jih je treba sprejeti. Odbor predloži svoje mnenje o osnutku v roku, ki ga lahko določi predsednik glede na nujnost zadeve, če je potrebno, z glasovanjem.
4. Mnenje se vnese v zapisnik; poleg tega ima vsaka država članica pravico zahtevati, da se njeno mnenje vnese v zapisnik. Odbor lahko priporoči objavo mnenja v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.
5. Komisija v največji meri upošteva mnenje odbora. Komisija obvesti odbor o načinu, kako je bilo upoštevano njegovo mnenje.

Člen 30

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Za Svet

Predsednik

G. VERHEUGEN